

Sygn. akt IV CNP 10/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie ze skargi R. T. i L. T.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w Białymstoku
z dnia 18 lipca 2014 r., sygn. akt VII Ga 132/14,
w sprawie z powództwa R. T. i L. T.
przeciwko P. Spółce Akcyjnej w L.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 sierpnia 2015 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,**
- 2. zasądza od R. T. i L. T. solidarnie na rzecz P. S.A. w L.
kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania wywołanego wniesieniem skargi.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Suwałkach - po rozpoznaniu sprawy z powództwa R. i L. małż. T., prowadzących działalność gospodarczą pod firmą „W.” s.c. w G., przeciwko P. S.A. w L. o zapłatę kwoty 14 710 zł - wyrokiem z dnia 6 marca 2014 r. zasądził od pozwanej na rzecz powodów kwotę 664,05 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2011 r., a w pozostałej części powództwo oddalił.

Ustalił, że na podstawie umowy z dnia 18 czerwca 1996 r. majątek stanowiący współwłasność Federacji Związków Zawodowych [...], w skład którego wchodził Ośrodek Wypoczynkowy w G., został zbyty na rzecz „W.” sp. z o.o. w G. za kwotę 135 000 zł. W § 4 umowy stwierdzono, że wydanie przedmiotu umowy już nastąpiło, jego nabywcą był bowiem dzierżawca. W załączniku do umowy jako majątek wchodzący w skład Ośrodka Wypoczynkowego w G. wskazano m.in. stację transformatorową przyłączoną do sieci w 1974 r.

Umową z dnia 5 marca 1997 r. „W.” sp. z o.o. przeniosła na E. L. i R. T. połowę praw i roszczeń z tytułu nakładów na wybudowanie Ośrodka Wypoczynkowego w G. o łącznej wartości 135 000 zł, nabytych na podstawie umowy z dnia 18 czerwca 1996 r. Wspomniane prawa i roszczenia weszły w skład „W.” s.c. w G., której współnikami byli E. L. i R. T.. Umową z dnia 9 maja 2001 r. wspólnicy „W.” s.c. w G. sprzedali swoje przedsiębiorstwo R. T., który nabył je za środki objęte wspólnością majątkową z żoną L.. W aneksie do umowy uściślono, że przedmiotem sprzedaży były prawa i roszczenia z tytułu nakładów na wybudowanie Ośrodka Wypoczynkowego w Ł. oraz że nabywcą przedsiębiorstwa byli R. i L. T..

Na terenie Ośrodka Wypoczynkowego w G. i w należących do niego budynkach R. i L. T. założyli W. w G.. Stacja transformatorowa przyłączona do sieci elektrycznej znajduje się obecnie na terenie sanatorium i korzysta z niej P. S.A. - Oddział w B..

Pismem z dnia 20 września 2010 r. powodowie wezwali B. S.A. do zawarcia umowy najmu części pomieszczenia trafostacji należącej do wspólników spółki cywilnej oraz do zapłaty kwoty 13 200 zł z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z części tego pomieszczenia w okresie od dnia 1 października 2000 r.

do dnia 30 września 2010 r. Pozwana podniosła, że z chwilą przyłączenia do sieci trafostacja stała się własnością przedsiębiorstwa energetycznego.

Sąd Rejonowy zauważył, że strony zajmowały odmienne stanowiska w kwestii podstawy prawnej przejścia urządzeń służących do doprowadzania lub odprowadzania prądu elektrycznego na własność przedsiębiorstwa. Stwierdził, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, wejście urządzeń w skład przedsiębiorstwa sieciowego nie oznacza, iż przyłączone urządzenie staje się własnością przedsiębiorcy, o tym bowiem jaki tytuł prawny do przyłączonych urządzeń będzie przysługiwał przedsiębiorcy sieciowemu zdecyduje umowa stron, a jeżeli do jej zawarcia nie dojdzie, właściciel przedsiębiorstwa sieciowego będzie jedynie posiadaczem przyłączonych urządzeń. Strony nie są związane umową, wobec czego pozwana jest jedynie posiadaczem trafostacji i to posiadaczem w złej wierze. W świetle opinii biegłego wynagrodzenie za korzystanie z części pomieszczenia trafostacji należącej do współników spółki cywilnej za czas od dnia 1 października 2010 r., tj. od dnia wezwania pozwanej do zawarcia umowy najmu do dnia 31 grudnia 2010 r. wynosi 664,05 zł i kwotę tę Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na podstawie art. 225 w związku z art. 224 § 2 k.c.

Po rozpoznaniu sprawy na skutek apelacji obu stron, Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 18 lipca 2014 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zarówno powództwo, jak i apelację powodów oddalił. Podkreślił, że w dniu 12 listopada 2009 r. została zawarta umowa dzierżawy między Skarbem Państwa - Nadleśnictwem Państwowym Gołdap w Gołdapi a „W.” reprezentowanym przez powoda na okres do dnia 11 grudnia 2019 r. W § 8 tej umowy dzierżawca zrzekł się roszczenia o zwrot nakładów poniesionych przed zawarciem umowy, a więc także nakładów na budynek stacji transformatorowej, natomiast w § 4 ust. 4 strony uzależniły przeprowadzenie modernizacji budynków od zgody wydzierżawiającego. Odnosne postanowienia umowy świadczą o tym, że strony traktują budynek stacji transformatorowej jako nakład na grunt. Wynika to także z treści umowy z dnia 18 czerwca 1996 r. oraz kolejnych umów z dnia 9 maja 2001 r., z dnia 18 maja 2001 r. i z dnia 13 sierpnia 2001 r. Poza tym roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z trafostacji w okresie od dnia 1 stycznia 2000 r. do grudnia 2010 r. uległo przedawnieniu, zgodnie bowiem z art. 118 k.c. roszczenia

związane z prowadzeniem działalności gospodarczej ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech. Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

W dniu 24 stycznia 2015 r. powodowie R. i L. T. wniesli skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego z dnia 18 lipca 2014 r., zarzucając, że Sąd naruszył przepisy prawa materialnego, a mianowicie: art. 49 w związku z art. 47 i art. 191 k.c. przez przyjęcie, że stacja transformatorowa nie stanowi własności powodów, którzy ponieśli koszty jej wybudowania, art. 65 k.c. przez literalne bazowanie na tekście umowy z dnia 18 czerwca 1996 r. i wybiórczo wskazanych dowodach z dokumentów, a w wyniku tego przyjęcie, że stacja transformatorowa „...mogła być rozważana w sferze roszczenia powodów jako nakład na nieruchomości gruntową a nie jako rzecz za której bezumowne korzystanie należy się wynagrodzenie...”, art. 118 w związku z art. 43¹ i art. 455 k.c. przez przyjęcie, że roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie jest roszczeniem okresowym, które w ramach stosunków między przedsiębiorcami przedawnia się z upływem lat trzech, bez rozróżnienia pojęcia w rozumieniu art. 118 k.c. „roszczenia związanego” z prowadzeniem działalności gospodarczej z roszczeniem „między” przedsiębiorcami, podczas gdy sporne roszczenie ma charakter jednorazowy, art. 224 w związku z art. 7, art. 225, art. 230 i art. 55¹ k.c. przez przyjęcie, że do dnia wezwania do zapłaty strona pozwana pozostawała w dobrej wierze, a ponadto przepisy postępowania, mianowicie art. 382 w związku z art. 391, art. 328 § 2 k.p.c. i oraz art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Skarżący twierdzili, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z przepisami art. 7, art. 43¹, art. 47, art. 49, art. 55¹, art. 65 w związku z art. 191, art. 118, art. 224, art. 225, art. 230, art. 455 k.c. oraz art. 382, art. 391, art. 328 § 2 oraz art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Przystępując do wstępnej oceny merytorycznej wniesionej skargi, trzeba mieć na względzie właściwe rozumienie pojęcia niezgodności z prawem, którym ustawodawca posłużył się w art. 424¹ k.p.c. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, niezgodność z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu, spowodowanych rażącym naruszeniem zasad wykładni

lub stosowania prawa. Oznacza to, że przesłanką stwierdzenia na podstawie art. 424¹ k.p.c. niezgodności prawomocnego wyroku z prawem jest jego wydanie w następstwie rażąco wadliwej wykładni bądź oczywiście niewłaściwego zastosowania prawa, którego rozumienie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35 i z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174). Innymi słowy, niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim wypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności.

Przechodząc od powyższych uwag natury ogólnej do wstępnej oceny merytorycznej wniesionej skargi trzeba zauważyć, że przedstawiony przez skarżących wywód prawny nie zawiera argumentów przekonujących o tym, że zaskarżony wyrok został wydany w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni powołanych w skardze przepisów prawa. Uszło uwagi skarżących, że - zgodnie z art. 424¹² k.p.c. - do postępowania wywołanego wniesieniem skargi stosuje się odpowiednio przepisy o skardze kasacyjnej, w tym m.in. art. 398¹³ § 2 k.p.c., w związku z czym w postępowaniu wywołanym skargą nie jest dopuszczalne powoływanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku. Uszło też uwagi skarżących, że Sąd Okręgowy - uznając roszczenie za przedawnione - nie twierdził, że w sprawie chodzi o roszczenia o świadczenia okresowe; przyjął, że chodzi o roszczenie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W art. 118 k.c. ustawodawca przewidział trzyletni termin przedawnienia dla dwóch kategorii roszczeń, dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Bezprzedmiotowe są więc argumenty zmierzające do wykazania, że wynagrodzenie za bezumowne korzystanie nie jest świadczeniem okresowym.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania wywołanego wniesieniem skargi zgodnie z art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c., przyjmując za podstawę określenia ich

wysokości § 6 pkt 5 i § 12 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).

I.n